

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

Siunčiama per www.e.rrt.lt

2021-12-15 Nr. 2021-04005

DĖL RRT VIEŠOSIOMS KONSULTACIJOMS PATEIKTO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba) paskelbė viešąją konsultaciją dėl Tarnybos direktoriaus 2021 m. spalio 22 d. įsakymo Nr. (1.9E)1V-964 „Dėl Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aukciono sąlygų aprašas) pakeitimo projekto (toliau – Projektas).

Telia Lietuva, AB (toliau – „Telia“) susipažino su Projektu ir prašo Tarnybos **Aukciono sąlygų aprašo nekeisti**, atsižvelgiant į šiuos argumentus.

Dėl teikėjų registracijos šalies (valstybės)

Tarnyba pasiūlė pakeisti Aukciono sąlygų aprašo 27.15 papunktį ir numatyti, kad aukciono dalyviai privalo pateikti Tarnybai „**informaciją apie planuojamos naudoti įrangos priežiūros ir palaikymo paslaugų teikėjų registracijos šalį (valstybę) ir tiekėjus kontroliuojantį asmenį.**“

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad po aukciono paskelbimo priimtu ir 2021 m. lapkričio 27 d. įsigaliojusiu nutarimu Nr. 969 buvo pakeistas Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1540 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Patikslintame Aprašo 35¹ punkte numatyta, kad, kai į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau – Komisija) kreipiamasi Aprašo 20¹ punkte nurodytu pagrindu, **Tarnyba privalo pateikti informaciją** apie aukciono dalyvių planuojamos naudoti įrangos gamintojų, tiekėjų, priežiūros ir palaikymo paslaugų tiekėjų registracijos šalį (valstybę) ir informaciją apie juos kontroliuojantį asmenį.

Atkreipiame dėmesį, kad **aukciono dalyvių pareigą** pateikti informaciją Tarnybai nustato Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2021 m. rugpjūčio 17 d. įsakymas Nr. V-581. Šiame teisės akte esančiame sąraše (lentelėje) yra numatyta būtina informacija, įskaitant registracijos šalį (valstybę), tad šios informacijos įtraukimas į Aukciono sąlygų aprašą būtų perteklinis:

Ei. Nr.	Elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojama aparatūra, įrenginiai ir (ar) programinė įranga (nuoroda į reglamentuojantį šaltinį)	Gamintojas ir (ar) tiekėjas, jo registracijos adresas (valstybė)				Priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugos teikėjas			Pastabos
		Techninė įranga	Virtualizacijos įranga	Programinė įranga	Sprendimas virtualizuotas? (TAIP/NE)	Paslaugos teikėjas	Teikiamos paslaugos trumpas aprašymas	Paslaugos teikiamos nuotoliniu būdu? (TAIP/NE)	

„Telia“ yra pateikusi Tarnybai užpildytus sąrašus pagal aptariamą teisės aktą, todėl Tarnyba jau dabar turi galimybę susipažinti su realiais informacijos apie registracijos šalį (valstybę) pavyzdžiais, analogiška informacija bus pateikiama ir aukciono metu.

Dėl tiekėjus kontroliuojančio asmens

Jokie įstatymai ir juos įgyvendinantys teisės aktai nenustato pareigos elektroninių ryšių paslaugų tiekėjams pateikti informaciją apie jų tiekėjus kontroliuojantį asmenį, todėl tokio reikalavimo nustatymas aukciono dalyviams Aukciono sąlygų apraše neturi teisinio pagrindo ir neatitinka svarbiausių teisėkūros principų. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnis numato, kad teisėkūros principai išreiškia **imperatyvius** reikalavimus, keliamus teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams:

- tikslingumo, reiškiančiu, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis;
- proporcingumo, reiškiančiu, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti;
- atvirumo ir skaidrumo, reiškiančiu, kad teisėkūra turi būti vieša, o dalyviams turi būti sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus;
- efektyvumo, reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus;
- aiškumo, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, suprantamas, tikslus, aiškus;
- sistemiskumo, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nėra numatyti įpareigojimai deklaruoti aukciono dalyvių planuojamos naudoti įrangos gamintojų, tiekėjų, priežiūros ir palaikymo paslaugų tiekėjus kontroliuojantį asmenį, o elektroninių ryšių paslaugų teikėjai nebuvo įtraukti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1540 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimų projektų svarstymą ir neturėjo informacijos, kad reguliavimu numatoma nustatyti **naują prievolę**, bei neturėjo galimybės pateikti nuomonę ir/ar argumentus šiuo klausimu. Taip pat pažymėtina, kad tuo atveju, jei visgi Tarnybai numatyta prievolė būtų laikoma tinkama teisėkūros procese, manome, kad ji neturėtų būti perkelta kaip administracinė našta aukciono dalyviams, ypač atsižvelgiant į numatytus aukciono terminus.

Teisinio pagrindo tvarkyti informaciją nebuvimas. Elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, įskaitant „Telia“, neturi jokio teisinio pagrindo rinkti ir kitais būdais tvarkyti informacijos apie savo planuojamos naudoti įrangos priežiūros ir palaikymo paslaugų tiekėjus kontroliuojantį asmenį, kurią gali sudaryti informacija apie juridinį arba privatų asmenį (akcininko asmens duomenys).

Reikalavimo įgyvendinamumo problemos. Pareigos pateikti informaciją apie tiekėjus kontroliuojantį asmenį nustatymas reikštų ne tik papildomą administracinę naštą aukciono dalyviams, bet ir būtų sunkiai įgyvendinamas arba visai neįgyvendinamas:

- Teisės aktais gali būti nustatomos priemonės kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis, nesukuriant administracinės naštos ir nevaržant teisinių santykių subjektų. Elektroninių ryšių paslaugų teikėjai pateiks Tarnybai savo tiekėjų sąrašus, o Tarnyba turės teisinį pagrindą gauti informaciją:
  - apie tiekėjus, kurie registruoti Lietuvoje, iš Juridinių asmenų registro. Kaip minėjome, aukciono dalyviai neturi teisinio pagrindo tokią informaciją rinkti, o jei turėtų, būtų priversti tokią informaciją užsakyti iš valstybės registru ir patirti papildomas laiko bei finansines sąnaudas (užmokestis už Juridinių asmenų registro paslaugas). Tuo tarpu pačios valstybės institucijos, įskaitant Komisiją (institucijas atstovaujančius narius), turi prieigą prie valstybės registru ir informaciją gali susirinkti pagal savo poreikius;
  - apie užsienio šalių tiekėjus iš viešų šaltinių (tik tokie šaltiniai prieinami ir aukciono dalyviams).
- Elektroninių ryšių paslaugų teikėjai neturėtų galimybės iki aukciono dokumentų pateikimo datos susirinkti informacijos apie užsienio šalyse registruotus tiekėjus (įvertinus šventinį laikotarpį ir darbų apimtį, likęs laikas yra per trumpas). Nežinome ar užsienio šalyse veikia oficialūs registrai, kurie informaciją apie kontroliuojantį asmenį pateiktų, kiek toks pateikimas užtruktų ir kainuotų, tad turėtume galimybę informaciją surinkti tik iš viešų šaltinių. Kita galima alternatyva – užklausų

išsiuntimas tiekėjams su prašymu tokią informaciją pateikti – nėra garantuotas. Neturime tokios praktikos, nežinome kaip tiekėjai į tokias užklausa reaguotų ir ar sutiktų geranoriškai informaciją apie kontroliuojantį asmenį pateikti, nes neturi jokios informacijos atskleidimo pareigos.

- Jei visgi toks įpareigojimas aukciono dalyviams būtų nustatytas, prašytume aukciono terminą nukelti mažiausiai 3 mėnesiams.

Esame pasiruošę bendradarbiauti ir pateikti Tarnybai mums prieinamą informaciją apie tiekėjus kontroliuojančius asmenis iš viešų šaltinių arba patvirtinti, kad informacijos neturime, jei informacijos negautume. Dauguma mūsų tiekėjų yra pasaulinio dydžio kompanijos, daugiausiai registruotos JAV. Informaciją galėsime pateikti tik iš viešų šaltinių ir negalėsime įvertinti faktinės kontrolės buvimo ar nebuvimo fakto patys. Pateiksime kelis įtrauktų į biržos prekybos sąrašus tiekėjų informacijos pavyzdžius, kuriuos galėtume Tarnybai pateikti kaip nuorodas į viešai skelbiamą informaciją investuotojams.¹

Dauguma biržinių įmonių kontroliuojančio akcininko neturi. Jei toks akcininkas būtų, nėra aišku kokios informacijos apie tokį akcininką tikimasi (tik pavadinimo ir registracijos adreso (valstybės) ar kitos informacijos).

Jei visgi Tarnyba nuspręstų, kad Aukciono aprašas bus keičiamas, siūlome apsvarstyti ar 27 punktą yra sistemiskai tinkamiausias, nes jo pirmasis sakinytis nustato ne informacijos, o tik dokumentų, kurie turi aiškius reikalavimus formai ir patvirtinimui, pateikimą. Dokumentų nepateikimas ar netinkamas pateikimas turi kritiškai svarbias pasekmes – eliminavimą iš aukciono. Jei būtų pildomas Aukciono aprašo 27.15 p., siūlome papildyti 27 ir 27.15 punktus, išdėstant juos taip:

„27. Informacija ir privalomi pateikti aukciono dokumentai yra (tuo atveju, jei aukciono dokumentus pateikiantis ūkio subjektas yra asmenų grupė, aukciono dokumentus turi pateikti Aprašo 27.1.1 papunktyje nurodytas (nurodyti) asmuo (asmenys), kuris (kurie) naudos radijo dažnių bloką):“

*„27.15. informaciją apie planuojamos naudoti įrangos gamintojus, tiekėjus, priežiūros ir palaikymo paslaugų teikėjus (toliau visi kartu – tiekėjai), nurodytą Elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos, apie kurios gamintojus, tiekėjus ir (ar) jų priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjus privaloma pateikti informaciją Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2021 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. V-581 „Dėl Elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos, apie kurios gamintojus, tiekėjus ir (ar) jų priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjus privaloma pateikti informaciją Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, sąrašo patvirtinimo“, taip pat **laisvos formos deklaraciją apie Aukciono dalyvio turimą informaciją apie planuojamos naudoti įrangos priežiūros ir palaikymo paslaugų teikėjų registracijos šalį (valstybę) ir tiekėjus kontroliuojantį asmenį arba patvirtinimą apie tokios informacijos neturėjimą.**“*

Suprantame, kad naujas reguliavimas kelia daug klausimų tiek Tarnybai, tiek aukciono dalyviams, tad siūlome Tarnybai prieš patvirtinant Aukciono sąlygų aprašo pakeitimus sukviesti į diskusiją visas suinteresuotas šalis ir susitarti dėl efektyviausio reguliavimo tikslų pasiekimo būdo, kuris nekeltų teisinių ginčų rizikos, nepagrįsto dalyvių eliminavimo iš aukciono ir terminų atidėjimo.

Pagarbiai

Teisės ir korporatyvinių reikalų vadovė

Daiva Kasperavičienė

Daiva Kasperavičienė, mob. +370 618 80 803, e. p. daiva.kasperaviciene@telia.lt

¹ HP: <https://money.cnn.com/quote/shareholders/shareholders.html?symb=HPq&subView=institutional>
<https://investor.hp.com/home/default.aspx>
Ericsson: <https://www.ericsson.com/en/investors/share-information>